

1937

КЛАСИЧНУ ХУДОЖНЮ ЛІТЕРАТУРУ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ МАСАМ ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ НА ТВЕРИ УКРАЇНСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Леся Українка.—Повне видання творів. За загальною редакцією Б. Якубського. Збірка складається з 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 р. Передбачається випустити додатково ще 2 томи. Ціна за 10 томів без палітурок—15 крб. 30 коп. В 10 міткалевих палітурках—21 крб. Завдаток—3 крб.

М. Коцюбинський.—Повне видання творів. Редакція тексту Ав. Лебедя. 7 томів. Вийшло з друку 2 томи. Все видання вийде протягом 1929 р. Ціна орієнтаційна: без палітурок—13 крб. В 7 міткалевих палітурках—16 крб. 50 коп. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Іван Франко.—Повне видання творів. За редакцією С. Пилипенка та Івана Лизанівського. 29 томів. Вийшло з друку 24 томи. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 34 крб., а в 15 міткалевих палітурках—41 крб. 50 коп. Завдаток—5 крб.

В. Винниченко.—Повне видання творів 22 томи. Все видання вийшло з друку. Ціна 21 крб., а в 10 міткалевих палітурках—26 крб. Завдаток—3 крб.

Б. Грінченко.—Повне видання творів. За редакцією Марії Грінченкової. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Решта вийде протягом 1929 р. Ціна 9 крб., а в 5 міткалевих палітурках—11 крб. 50 к. Завдаток 1 крб. 50 к.

М. Гоголь.—Збірка вибраних творів. За редакцією І. Лакізи та П. Филиповича. Стилістична редакція А. Ніковського. 3 томи. Все видання вийде з друку 1929—30 року. Ціна орієнтаційна—10 крб. В 5 міткалевих палітур.—12 крб. 50 к. Завд.—1 крб. 50 к.

Бібліотека сучасного українського письменства.—Серія I—21 том. Все видання вийшло з друку. Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 к. Завдаток 1 крб. 35 коп.

Серія II—22 том. Все видання вийшло з друку.

Ціна 11 крб. 60 к. а в міткалевих палітурках по декілька книжок—14 крб. 60 к. Завдаток—1 крб. 75 коп.

Літературна бібліотека.—Серія I—16 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 16 крб., в 8 міткалевих палітурках по 2 томи—20 крб. Завдаток—2 крб. 50 к. п.

Серія II—13 томів. Все видання вийшло з друку. Ціна 14 крб. В 7 міткалевих палітурках по 2 т.—17 крб. 50 коп. Завдаток—2 крб.

Комплект театральних п'єс.—Серія I—23 книжки. Все видання вийшло з друку.

Ціна 7 крб. 30 коп., в 4 міткалевих палітурках по декілька книжок—9 крб. 30 коп.

Серія II—19 книжок. Все видання вийшло з друку.

Ціна 9 крб., в 5 міткалевих палітурках по декілька книжок—11 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 35 коп.

Бібліотека світового письменства.—11 томів. Все видання вийшло з друку.

Ціна 13 крб. 75 коп., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—15 крб. 75 коп. Завдаток—2 крб. 10 коп.

Гі-де-Мопасан.—Повне видання творів. За загальною редакцією проф. С. Савченка. 10 томів. Вийшло з друку 6 томів. Все видання вийде протягом 1929 року.

Ціна в палітурках 19 крб.

Завдаток—3 крб.

Герберт Велз (Уельс).—Збірка вибраних творів. За редакцією проф. Калиновича 6 томів.

Все видання вийде протягом 1929—30 року.

Ціна орієнтаційна: 10 крб. В 6 міткалевих палітурках 13 крб. Завдаток—1 крб. 50 коп.

Бібліотека дитячої літератури—(Оповідання для дітей).

Серія I—25 книжок.

Всі книжки вийшли з друку.

Ціна без палітурок 2 крб. 10 коп., в 2 палітурках—3 крб. 10 коп.

Завдаток—35 коп.

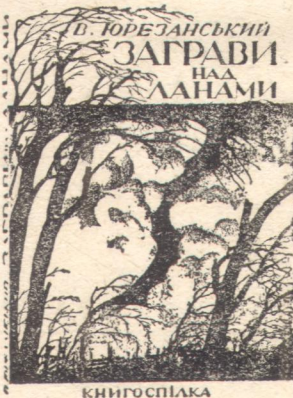
Сер. II для молодшого віку—34 книжки. Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок—14 крб. Завдаток—1 крб. 65 коп.

Шкільна бібліотека молоді.—30 книжок. Всі книжки вийшли з друку.

Ціна 11 крб. 56 к., в 6 міткалевих палітурках по декілька книжок по 14 крб. 50 коп.

Завдаток—1 крб. 75 коп.

КНИГОСПІЛКА

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: При передплаті дається завдаток: на решту вартості робиться накладна платня при надсилці книжок. З бажання передплатників накладна платня може бути одноразова на все видання, яке вийшло з друку, або на декілька томів. Остаточний розрахунок робиться при надсилці останнього тому. При замовленнях треба зазначити, чи надіслати книжки в палітурках та по скільки томів. Пересилка коштом передплатника.

При замовленні безпосередньо в Головний Канторі „Вісті“ передплатники газети „Вісті“ або журналу „Всесвіт“ одержують 10% знижки з суми, на яку буде зроблено передплату, на вищезазначені твори, в разі надіслання свого адресного ярлика, або № замовлення.

Ті, що не передплачують газету „Вісті“ або журналу „Всесвіт“, при замовленні безпосередньо в Головний Канторі „Вісті“ одержують **БЕЗПЛАТНО** газету, або журнал, в залежності від їх бажання, на всю суму завдатку.

Передплату приймає Головна Кантора—Харків, вул. К. Лібніхт № 11 та всі філії ВИДАВНИЦТВА ГАЗЕТИ „ВІСТІ ВУДВК“.

№ 48
8-го грудня
1929 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта, № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

МАСОВИЙ ВСТУП НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ ДО КОМПАРТІЇ

Після блискучого успіху Німецької компартії на комунальних виборах у Берліні, німецькі робітники почали масами вступати до партії. На фоті — плакат компартії

ЖИТТЬОВИЙ ФАКТ

Бовкнув другий дзвінок і у вагон увійшла жінка. Її голова смішно стирчала з вороху вузлів, понавішаних на плечі й груди. Вона ледве пробилась в кінець вагону і повалила свої вузли на першу вільну лаву. З хвилинку постояла вона, глибоко втягуючи повітря, потім рішуче почала влаштовуватись на зверхній полиці.

Паротяг прогудів, смикнув... Застрибали поперед вікнами мокрі дахи, заблмали вогники.

— Біжи, чортве дурище!—раптом вигукнув сусіда,—біжи поки тихо йде.—Він енергійно підштовхував жінку, що його провсдила.

Вона розгублено кинулась до одної площадки, до другої, потім вернулась і винувато сказала:

— Боюся плагати.

Ритм ходи дедалі прискорювався. У вікна дивилась вже темна ніч, лише де-не-де блимали вогники.

Він забув, що хвилинку тому, ця жінка плакала на його плечі, забув і за нас, пасажирів. Він брудно лаявся. А вона затулила лице, наче їй соромно було показати свог замішання.

Тоді друга жінка, що прийшла з вузлами по другім дзвінку, строго вимовила:

— Ви, громадянине, полегше б трохи. Не зовсім то зручно так висловлюватись.

— А тобі що?!—закричав він люто й призириливо—тебе не питають, от і мовчи.

— Мені то нічого, не гарно тільки так поводитись.

— Ах ти...—лайка прибрала найбудніших форм.

Із сусіднього купе на галас прийшов широкоплечий, чорновусий громадянин в розтібнутій косоворотці й спокійно мовив:

— Якщо ви не припините, я вас викину.—Це вплинуло.

2 СЕСІЯ ЦВК СРСР 5-ГО СКЛИКАННЯ

Заля засідань

„Рус-фот“

На вилицях замиготіли вогні.

Буйник раптом скочив і штовхнув жінку, що його провсдила.

— Біжи... роз'їд! Тут тихо йде... вістрибнеш,—і потяг до тамбура.

Жінка з верхньої полиці захвилювалась:

— Не штовхнув би він її. Пішли б ви,—попросила во чорновусого.

Той кивнув головою і поспішив за чудною парою.

Але у вагоні з'явився ревізор і кондуктор. Слідом ними вертали трое пасажирів.

— Стрибати не можна,—говорить ревізор,—за це окреми штраф.

Буйник прохав, благавне штрафувати.

— Вона бідна, де їй взяти...

— Я ж не вина, що потигзавіз,—підтримувала його жінка.

Ніщо не могло. Зціпивши зуби, він заплатив 5 крб. 80 к. штрафу й сказав своїй дамі:

— У, стерво! Побоялась зіскочити.

Та згадавши за нас, додав:

— Я з вами більше незнайомий.

За годину у лодільському жінка залишила вагон.

Смужасті тіні щільно притискалися до скла. Колеса відбивали такт, а удари рейок перетворились у цілковите гудіння.

Сіра постать з тонкими губами, з вузьким злим обличчям спинилась на лаві поруч жертви ревізорської впертості. Постать ця сказала одне слово і відразу повернула до себе приборканого, було буйника.

— Бюрократизм!

— Правильно,—підхопив той—душать нашого брата... Жити неможливо. Ех,—вдарив він себе кулаком по голові і заскреготів зубами.—Себе життя позбавляю, але їм покажи Нехай знають Павла Яремина. Я такий.

— А хто ж вас ображає?—поцікавилась жінка з верхньої полиці.

Її спокійний тон був упевнений, почувалась у ньому сама гідність. Яремин оглянув її селянський одяг, зазирнув у схиляючі очі, спинився чомусь на кирпатому носі, на монгольських вилицях і труснувши головою, сказав:

— Влада ображає.

— А чим ви займаєтесь?

— Відомо, селянин.

Він мало був схожий на селянина у міському одязі манірами городянина.

— Оподаткували?

— Ато ж. Страшенно грабують. Якщо не доб'юся порятунку, самому доведеться наводити.

Жінка покачала головою:

— Огак завжди. Глитай, коли вбиває активіста, хоч не негідник, що не помилюють, а робить... Подивитись на громадянина, та послухати, так арозумієш. Лють розум забрав.

— Хай! Хай! Все одно не життя.

НА 2-ІЙ СЕСІЇ ЦВК

Ліворуч—т. Вінтер, праворуч т. Кржиновський (голова Держплану) „Рус-фот“

ПРЕДСТАВНИКИ ТАДЖИКИСТАНУ НА 2-й СЕСІЇ ЦВК

Група чл. ЦВК таджикістанців. Серед них т.т.: Файзула Хаджієв, Буденний, Дибенко

— Скільки ж на вас наклали?—діловито спитала вона.

— Шістьдесят пудів.

— А скільки землі?

— Дві десятини.

— Мало.

— Звичайно мало.

— Так, що ж ви робите?

— Я ж кажу—селянин.

— Слухайте-но громадянине, — втрутився чорновусий з сусіднього купе, — а вас бачив на вокзалі. Ви за офіційна служите. Нічого дурня валяти.

— Ну так що ж, якихось нещасних 78 крб.

— Стривайте, — сказала жінка, — я теж селянка. Ви звідки?

Він назвав село.

— Ага, — сказала вона, — знаю, знаю. Це ж поруч... Та у нас без толку не обкладали... Спочатку на зборах бідноти, потім на загальному зібранні.

— Я все життя працюю, — закричав Яремин, — а вони п'ячтимуть, на печі лежатимуть, та на мене вказуватимуть...

— Ви громадянине, підрахуйте-но, — сказав чорновусий, — може вам не так вже й зле.

— Ви скільки одержавте?—накинувся на нього Яремин.

Літературну Нобеліву премію присуджено німецькому письменникові Томасу Ману «Рус-фот»

— Сто вісімдесят.

— Ото ж вам і легко казати.

— Я одержую 180, — розпалився чорновусий, — а ви 78. Так вам же ж харчі нічого не коштують, ви у місті при ресторані харчуєтесь, а в селі своє молочко, свій кабанчик, своє яєчко, свій хліб... А коли вам запропонували здати 60 пудів не за дурно, а за гроші, так ви вже й лементуйте. Звичайно спекулювати приємніші.

— А того не зміркують, — вставила жінка з верхньої полиці, — що коли під спекуляція самі голодуватимуть.

— Та що з вами говорити? Базікати кожний може, — огризнувся Яремин.

— Отож і є, що ви базікаєте.

— Та що й сказати, одразу видно людину, — відрізала жінка.

— Це що ж, мене видно?

— Отже й вас. Всі ви так, глитаї. Вам радянська влада—дійна королева. Як за молочком—ви з цєбром, а як годувати—вас немає. Я—не я і хата не моя.

* * *

Гарно спиться під одчоманітне колихання потягу. У вісні намадуем чємодани. Здається тобі, що не спиш... Квізь дрімоту чувш голоси й прокидавсь.

Ревізор, кондуктор, провідник... Яремин зло всміхається. Сіра постать теж посміхається і її тонкі сині губи розтягуються, як голодні п'явки.

Сусідка на верхній полиці жестикулює і спокійно пояснює:

— Ото коли спала я, значить випав він у мене... От же видно.

— Це нас не обходить, — строго відповів ревізор. — Платить 5 крб. 80 коп., а в Серпухові купить квитка.

— Так ось же він лежить, — знову спокійно пояснює жінка. — Самі ж зазирніть. Коли б дитина була—ручєнятками дістала б. А то хай провідник відшурупить, адже дошку під вікном виймається.

— Та яке ж мені діло, що ви мені тут розказуєте. Я не знаю, що робиться між стінами. Коли нема у вас квитка—платить штраф.

УЗБЕКСЬКІ РОБІТНИКИ НА 2-й СЕСІЇ ЦВК

В центрі т.т. Антипов і Дибенко—військом Середне-Азіатської військової округи

— Та дайте ж людині сказати, не залякуйте, — вставила сіра постать.

— Ну що ж, — згодилась жінка—пишіть квитанцію, тільки прізвище розбірливо напишіть.

— Це вас не торкається.

— Напишіть нерозб'якану—не заплачу. От і все.

Одержавши квитанцію вона заплатила штраф і влаштувалась на ніч.

Яремин смикнувся, підморгнув сірій постаті з синіми губами і сказав.

— Справедлива... Сама, стерва без квитка.

Перед самим Серпуховим вона несподівано зіскочила з полиці й звернулася до провідника:

— Послухай-но товаришу, адже ж ти голова вагону. Викрутка в тебе напевне є, виб'янти будь ласка лиштву, там документи й квиток.

Провідник різко й брутально відмовив.

— Багато вас таких тут знайдеться... роботу вигадувати.

— Та прошу ж тебе, я заплачу, коли на то пішло.

Обилва вони вийшли на тамбур, потім вона вернулася одна, незабаром прийшов і провідник з викруткою в руках. Він енергійно заходився до роботи—відвернув шурпи і вийняв лиштву. В руках його опинився маленька книжечка з золотим гербом на червоній палатурці.

Він зніяковів.—Хіба.. це... ваше?

— Ба не видно. Ось же й портрет, ось і квиток проїзний на всі потяги.

— Е.....е... Чому ж ви раніше не сказали...та я б і так... візьміть назад.—Тремтячою рукою він простяг їй карбованця.
— Голубе, не всі ж члени ЦВК'у, а що ж діяти іншому кому на моїм місці, коли б за такого підходу, та за члена ЦВК'у не бути. Про це подумати треба,—строго промовила вона, ховаючи в кишеню карбованця.—Наша радянська влада перш за все ставить руба питання за бюрократизм. Адже на зборах самі кричиш а у своїй маленькій справі—перший бюрократ.

Громадяню, так ви член ЦВК'у—говорив ласкавим голосом Яремин.—От і приємно. Ви й мою справу розглянете. Ви, звичайно, не звертайте уваги. Збентежився я від... горілки.

Ще довго Яремин благав забути його слова. Чорновусий реготався так, що аж вікна дріжали. Сіра постать потихеньку вислизнула із купе і прошепотіла:

— Ерріо в спідниці... проклята баба.

— Либінь факт,—сказала жінка, збираючи свої вузли.

Аул Буйнакського району, що перейшов на суцільну колективізацію

НОВА ПЕРЕМОГА НА ФРОНТІ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ

Суцільна колективізація йде в Дагестані.

За прикладом 4-х великих аулів у Буйнакському районі йдуть десятки й тисячі селянських бідняцьких та середняцьких господарств.

На ім'я голови Раднаркому т. Коркмасова одержано таку телефонограму: „Найбільші, провідні аули Нижне-Казанища та Нижньо-Дженгутай поголівно колективізовані“.

Біднота Дагестану в союзі з середняком, не зважаючи на шалену агітацію глотає, йде шляхом колективізації.

На фот.: аул Буйнакського району, що перейшов на суцільну колективізацію.

ПРОЦЕС „52-х“ У БОЛГАРІЇ

21-го листопада в Софії почався процес 52 робітників революціонерів, на чолі з Младеном Стояновим та Йонко Пановим. На суд викликано понад 100 свідків. Всі підсудні на допиті взяли назад свої свідчення в судового слідчого, як вимушені нелюдським катуванням. Комуністична група обвинувачених виступила на суді з гострими промовами проти режиму терору в Болгарії, обернувши лаву підсудних на трибуну обвинувачення. Прокурор вимагає суворого вироку, що передбачає для всіх підсудних загалом 1850 років ув'язнення.

По всій Болгарії зростає масовий рух проти процесу. Щодня влаштовують демонстрації в Софії та інших місцевостях Болгарії. В тюрмах триває голодівка політичних в'язнів.

Бурю протесту уряд намагається придушити масовими арештами.

На фоті—головні підсудні на процесі „52-х“ у Софії. З лівого боку праворуч: Йонко Панов і Младен Стоянов.

НАРАДА ЖІНАКТИВУ МОСКВИ З УЧАСТЮ ЧУЖОЗЕМНИХ ДЕЛЕГАЦІЙ

На нашому фоті—німецька жіноча делегація в будинкові Союзів на нараді жінактиву.

Стоять, ліворуч, Фріда Хааке, з Гамбургу; Феофанова—робітниця Трьохгорної мануфактури (Москва); Елла Сайдель—Расберг; Марія Борнхольд, з Альтони; Еммі Шах—комсомолка з Пістрєца.

Рус-фото

ДНІПРЕЛЬСТАН ПЕРЕД СЕСІЄЮ ВУЦВК

С. Польовий

— Ми хочемо знати, на що йдуть наші мільйони,— заявляли члени ВУЦВК, сідаючи в потяги, щоб їхати на Дніпрельстан.

— Тепер ми знаємо, що наші мільйони витрачається не дарма,— казали члени ВУЦВК у, повертаючись назад.

* * *

Приїзд сесії ВУЦВК у на Дніпрельстан обернувся на справді соціалістичну спартакіяду. У ці дні утворено нові комуні ім. 2-ї сесії ВУЦВК у, завод „Комунар“ випустив найцінніший подарунок комбайн № 1, вийшли відремонтовані вихідними днями три могутні парогіги, приставлено червоними валками десятки тисяч пудів пшениці над давно виконаний з великим перевищенням заготовельний плян.

* * *

Ми коло річки.

Дніпро нехотя повертається, кречке, коверзає, але слухається. Його вже наполовину загнуждано.

Дорого продав річка свою волю. На початку вона вимагала 100 млн. крб., потім запросила 150 і, нарешті, вимагала 210 млн. крб. Сесія ВУЦВК у докладно вивчивши роботи, попрохала скинути мільйонів з 30. Дніпро трохи скривився, але згодився.

Сесія ВУЦВК у виторгувала у лінійної річки також ще 6 місяців. На 6 місяців раніше велетенські турбо-генератори мусять дати струм. І на цю вимогу господарів країни Дніпрові довелося дати свою згоду.

— У нас безперервка, у нас соціалістичне змагання, невже ж нам не під силу закінчити роботи не за 3, а за 2 роки і зберегти країні пару десятків мільйонів. 17-ти тисячний колектив робітників, інженерів і техніків Дніпрельстану певно й категорично обіцяли сесії добитися цього.

Досить витратити півдня на огляд будівництва, досить побачити 30-метрові велетенські бетонні бики—подарунок робітників лівого берега сесії ВУЦВК у, щоб багато дечого неможливого здалося не тільки можливим, а й цілком реальним.

Хіба можна було повірити років зо три тому, що на місці дикого перекоти-поля, на місці вкритих мохом бурих скель, ми побачимо понад півтори тисячі будинків, чудову й потужну теплову станцію, побудований за п'ять місяців величний будинок управління головного інженера Дніпрельстану, струнку шеругу биків греблі, ряд каменодробарних, бетонних заводів і тартаків, повний комплекс дехів машино-будівельного заводу, сотні кілометрів залізничних шляхів, одне слово увесь той комплекс, що нині звється славним ім'ям Дніпрельстану.

* * *

Верескливо просвітіла кукушка, і приготовані для членів ВУЦВК у плятформи рушили вздовж фронту Дніпровських споруд.

Перемичка середнього протоку Дніпра

Потяг в'їжджає в середину каменодробарного заводу. Завод увесь механізовано. Робітників майже зовсім не видно. Ненажерлива сталеві пелька дробарки пожирала щогодини 10 величезних пультманівських плятформ граніту і тут же викидає дрібне скалля. Безкрая бинда конвеєра приставляє все скалля до бетонного заводу, розташованого поруч. Ми їдемо місцем, де буде встановлено турбіни. Під нами на величезній глибині вже розчищений котлован гідро-станції. Поруч мережчатий дерик, а на ньому на великій височині надпис: „Верх греблі“. Підвівши догори голову бачиш, якого рівня досягне вода.

«фото Рамай»

Прудкі моторні човни перевозять нас на лівий беріг річки. знову перед очима засуджений на згибель Кічкаський міст. Повз будовані перемички середньої протоки, повз уже готових биків у лівій протоці підпливаємо до берега.

Інженери Дніпрельстану докладно розповідають, як парові зводи й електричні дерики бетонують бики.

Оглянуто бики греблі, шлюзові й мостові роботи, і всю увагу переноситься на площадку будівництва промислового комбінату.

Новий індустріальний центр країни, місто найближчого майбутнього вже закладено. Ми бачили його перший квартал. Звідси почне він свій багатирський ріст.

«фото Рамай»

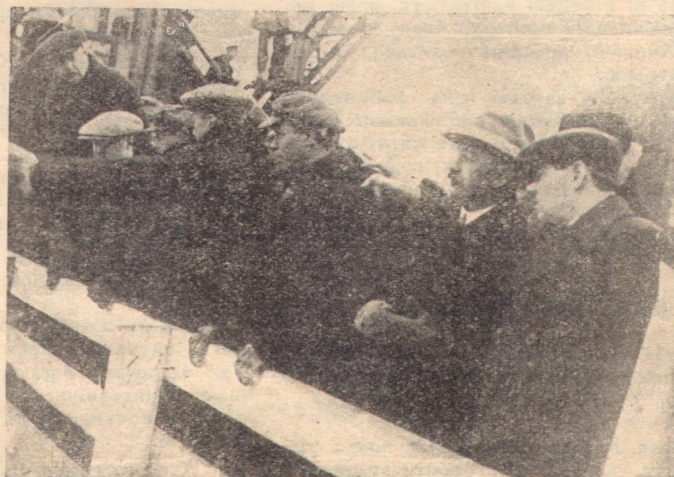
* * *

Мережчатим легким Кічкаським мостом повертаємось на правий берег. Огляд закінчено. Перевірено двохрічну напружену й марудну роботу. Чергове бойове завдання Дніпрельстану—замкнути середню протоку. Звичайно на весні котлован буде затоплено, але потім його відкачують, очищать і почнуть бетонувати.

Ще рік, і бики греблі вишикуються поперек усієї річки від правого до лівого берега. Потім почнеться бетонування помешків між ними й стіна греблі зіллється в одне суцільне.

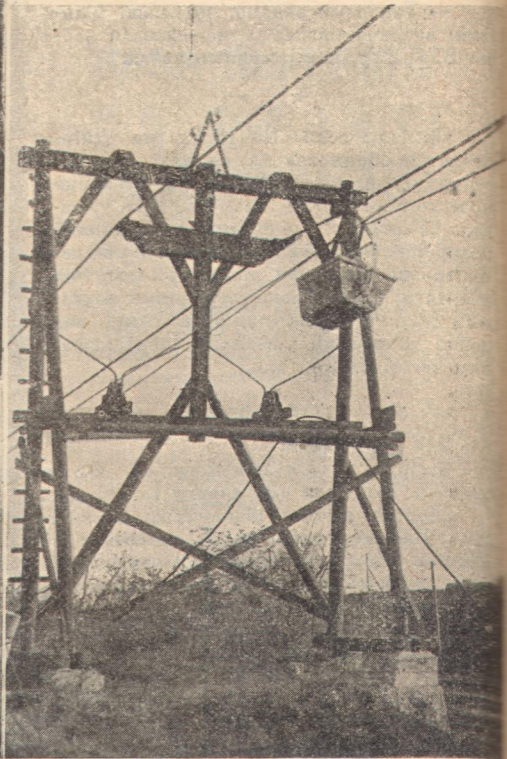
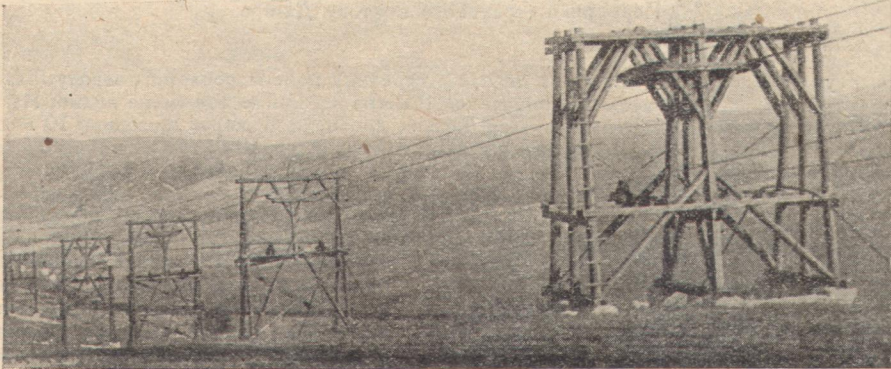
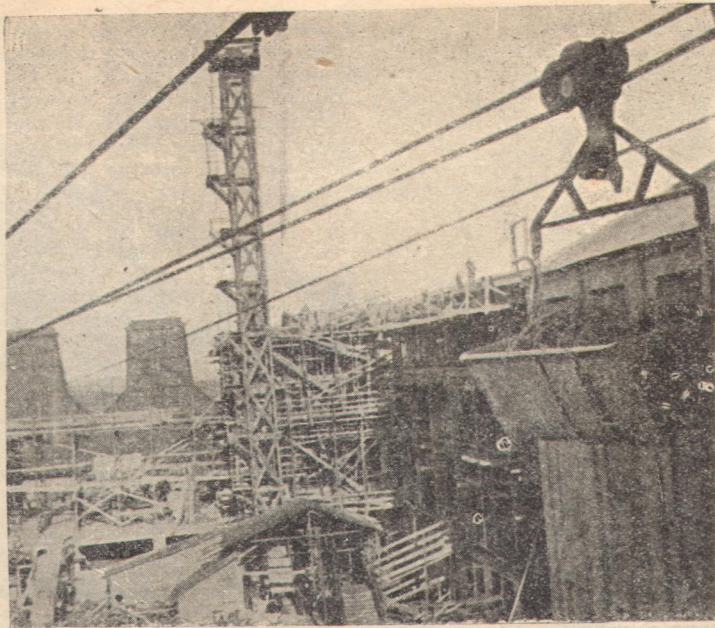
Вступна промова Г. І. Петровського на 2-й сесії ВУЦВК на Дніпрельстані

Члени ВУЦВК у оглядають котлован гідро-станції

Нарис М. Димного

Фото А. Орловича

Різні види висних колій, що їх виробляє Укрмашбудтрест

У поросі...

На рисунки натрапили випадково. Вони лежали на складі нинішнього вело-заводу ім. Петровського.

Довго обтрушували від пороку й павутиння—полотна й кальку з невідомими рисунками й схемами на них. Інженери пробували розібратися в них. Але мамо. Кудись вгору йшли стовпи, а між ними простягалися невідомі линви, утворюючи шляхи в повітрі. І—рисунки знову в поросі. Але ось Укрмашбудтрест почав розширювати свій вело-завод. І раптом прийшли туди два майстри і двоє інженерів фахівців із галузі висних ланкових залізниць.

Від Ляйпцигської фірми...

— Ми працювали в Ляйпцигській фірмі Бляйхерта й Ейхнера—заявили вони. Колись ці німецькі капіталісти, розширюючи свої володіння, охоплюючи нові території свого комерційного впливу відкрили в Харкові, де нині вело-завод ім. Петровського, монтажну майстерню.

Одержуючи з закордону, з заводів цих фабрикантів основні матеріали й машини, ми з їхніми робітниками (наемницю виробництва тримали в секреті) будували висні ланкові залізничі. Особливо багато ми їх проводили в Донбасі, де бельгійський та англійський капітали оочіш підтримували німецький, аніж російський.

Та вигнано геть капіталістів своїх і чужих, а рисунки збереглися. Ми хочемо працювати й готові довести це.

... До епохи соціалістичного змагання

Пропозицію спеціалістів було прийнято і Укрмашбудтрест організував бюро в справі побудування та проєктування ланкових висних колій („Висдор“).

Це було року 1924.

Минулася вже п'ята весна. Кожна весна давала нових спеціалістів з радянських Вишів, кожний рік роботи зміцнював авторитет нової організації „Висдор“. Популярність цього бюро перейшла за межі Радянської України, завоювавши авторитет

в цілому Союзі. Чи там треба побудувати висну колію на цементному заводі в Новоросійську, чи на лісорозробленні на Північному Кавказі, чи в маганових копальнях у Чіагурі, чи на зруйнування гори Змійки, що на території Кавказьких Мінеральних Вод,—усюди запрошують „Висдор“. Ідучи пліч-пліч з сучасністю, проводячи соціалістичне змагання між скремними виробниками робіт, поширюючи змагання між спеціалістами й робітниками цієї нової для нашої країни установи, „Висдор“ домігся того, що всі роботи щодо спорудження ланкових колій передається йому. Чимало організацій встигали замовлення за кордон, та дізнавшись за „Висдор“—вони негайно повертали замовлення харківській конторі.

За повітряні шляхи

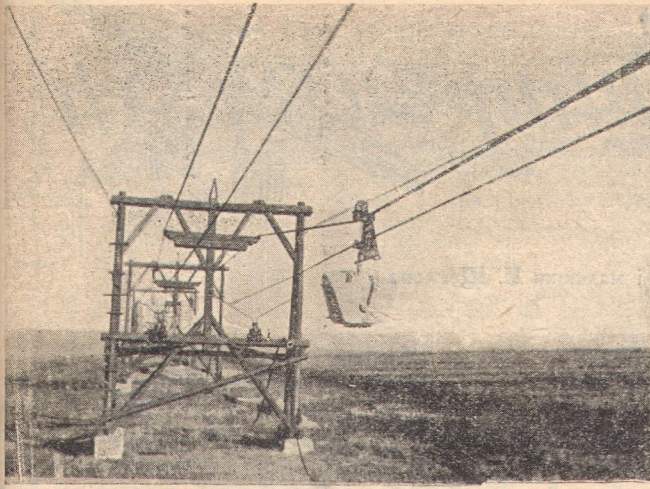
Знайомлячись із суттю висних колій дивується людська думка, велетенським крокам техніки.

Особливо тепер, за п'ятирічки висні колії набирають великого значіння. Кожний клапот землі враховано. Але висним коліям не потрібна земля. Вони за повітря. Перепускають златність цих колій дорівнює залізничним. А це великий плюс, бо не треба паротягів, що їх так потрібне промисловості. Друга перевага цих колій полягає в простоті обслуговування і, нарешті, найголовніше значіння їх—це можливість працювати під кутом в 40°. Вагонетки з вантажем на відстані кількох метрів ходять одна по одній наче заведена машина.

Кадри „завойовників повітря“

У міру зросту виробництва—зростають і кадри. За кілька років існування „Висдор“ створився кадр нових спеціалістів. Уже не четверо, що прийшли п'ять років тому, а 120 чоловік інженерно-технічного персоналу. На керівній і відповідальній роботі, починаючи з управителя—робітники—висуваючі від вартата.

Тісно зв'язавшись, колектив зменшує собівартість продукції, і не тільки збільшує працездатність, а й поліпшує якість продукції, обслуговуючи нашу промисловість.

Цифрове доведення

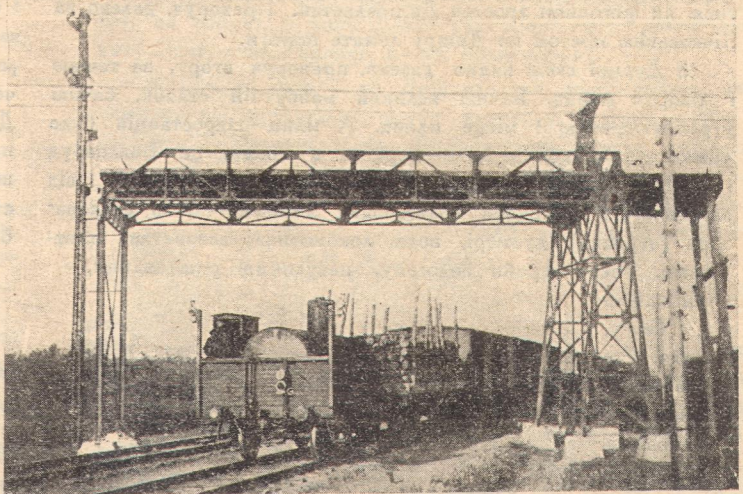
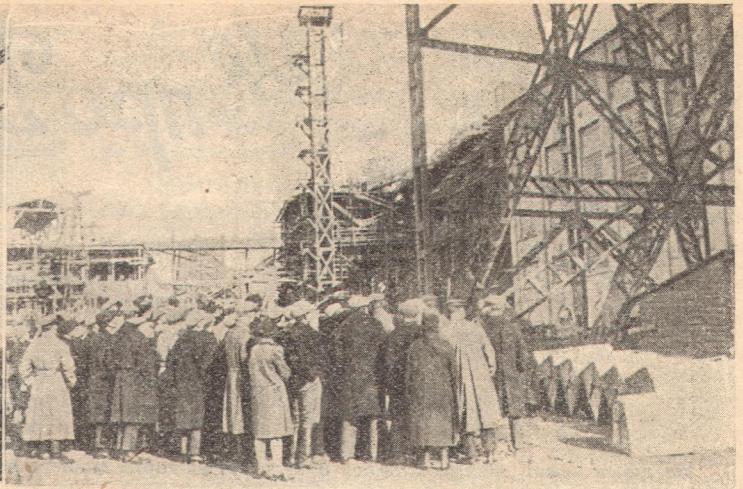
Нещодавно „Висдор“ закінчив роботу на Амвросіївських копальнях, побудувавши там колію на 7 кілометрів. Ось економічний ефект від цієї роботи. Равіше перевезення коштувало 5 коп. а тепер 1.34 коп. Раніше в од-ій зміні працювало 50 коней і сім'яки ж людей, тепер немає коней і в три зміни працює 12 чол.

Майбутнє „Висдору“

За п'ятирічним планом „Висдор“ буде поширено коштом нового заводу. Проект заводу вже готовий. Завод буде побудовано в „Новій Баварії“, протягом 1930-31 року. Після побудування заводу вартість кілометра шляху буде знижено на 35%. Низька ціна забезпечить „Висдор“ сою і тисячі нових замовлень на висні колії.

Країна вкривається сіткою нових висних колій.

М. Димний

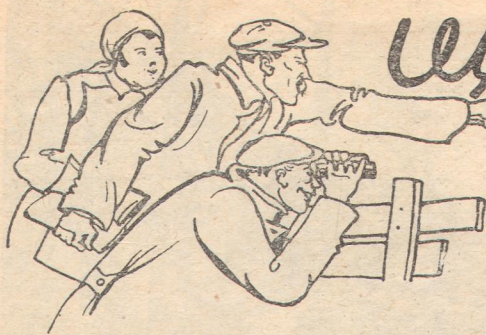
Засиль Басок

ГРУДНЕВА ОБЛОГА

Поплакала трохи—
знову всміхнулася.
Всміхнулася сонцем—
знову заплакала.
А нічку дерева
під вікнами
гнулися
і слюзи холодні
на ноги їм капали.
Вранці ж,
як сонце на схід не звелось,—
за плавнями вмерла
обскублена осінь.
Хотились тумани...
Глянувши осторонь
здавалось:
що сквери—коралові острови,
а місто,—не місто—
дно океану.
По вулиці люди
гинули,
мов п'яні.

По вулиці люди
німі, як риби,
несли до лікарень
кашлі і грипи.
Бруд налипав їм
на джиммі і кльоші.
І черги росли
в цербкооп за галошами.
Хрипіли автобуси,
ніби з простуди.
Із півночі-ж
снігом
загрожував грудень...
Звисла
над містом
груднева облога.
В кожному серці
одна
тривога:
— Як влаштуватись тепліше
під дахом—
щоб
не дошкулювали холода?

На ринку
перекупки ширили паніку.
що взимку не вистачить
хліба й палива.
Каркали тоскно над парком ворони...
... В той час
житлокоопи
вели оборону.
Вагони з дровами,
цистерни з гасом...
Склепи завалено
різним запасом.
Місто
в ремонтній
гарячці
б'ється: І
треба негайно
квартири влаштовувать!..
... І нові будівлі, ніби фортеці
з'явилися на світ
з шкаралющі рйштовань...

Ще про Дніпрельстан

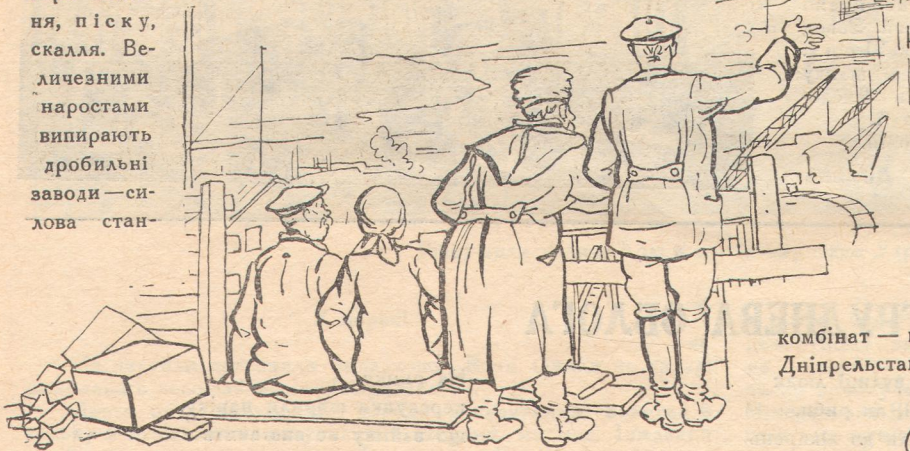
Нарис і малюнки М. Щеглова

1929

З Дурної Скелі

Не дні, а тижні, місяці, хотілося б бути тут на горі і дивитися, як щогодини зростає Дніпрельстан. Праворуч, далеко за Кічкаським мостом по Дніпру лежать пороги.

З Дурної скелі видно далеко, праворуч вгору, за течією і ліворуч наниз. Бачиш великий майбутній ставок, бачиш у роботі греблю і місце млина. А млин—гідростанція буде чималенький; кожне коло—турбіна в ньому, це—Волховбуд і таких Волховбудів дев'ять. Око не хоче відірватися і від загального і від низки грандіозних деталей—скрізь екскаватори (черпаки), думкарі, води, локомотиви, вагонетки, плятформи, рейки, труби водогону, павутиння риштування, гори каміння, піску, скалля. Величезними наростами випирають дробильні заводи—сілова стан-

ція—ряд будівель. Не перелічиш усього, що охоплює око, навіть за побіжного огляду. Серед усього цього громаддя майже не видно людини, а тимчасом тут тисячі ворухаються, як мурашки. Вони скрізь на Дніпрельстані натискають, крутять, уможовнюють, пускають у рух—це через них іде струм тієї надзвичайної своєї організованості сили й волі, що їх виявляють мільйони.

На тім березі видно клоччя вати, білу пару коло парових машин. Вискочить такий білий клубочок, а за секунду—другу лунає свисток—лівий і правий берег змагаються, перегукуються. З Дніпра завиває скріпа, рипить паровий кран, скрегоче ківш—і дихає, міцно дихає осіннім повітрям Дніпрельстан, що оце народжується.

цифри

На відкритому повітрі, коло станції „Дніпрельстан“—лави й екран. Ніч прорізують гудки й сигнали Дніпрельстану, що дихає поруч.

Легкий вітерець осіннім холодком морозить тіло. Сотні приїжджих екскурсантів слухають лекцію інже-

нера. Він уже звик давати пояснення. Видно не сотні, більше разів довелося йому повторювати одні слова й цифри. Ці цифри примушують луною по лавах вигукувати: „здроро“, „от чорт“, „чи ти бач“, „це дійсно“, „знаменито“. І в справді чому дивуватися. Дніпро буде піднято на 37 м загальна височина греблі досягне 50 м. Затоплюється 16 тис. га землі. 22 села опиняться глибоко під водою, новий міст через Дніпро буде з трьох арок по 140 м. Міст через старий Дніпро з однієї арки в 224 м. Гребля 760 м. В греблі, 4 прогонів. Щити—заслони, кожний 6.000 пудів важить. Турбіни по 120 метрів завдовжки і 18 м. завширшки. На гідро станції в 9 турбін—кожна Волховбуд. Ще восени 27 років було близько 12.000 робітників. Теплова станція на 7.000 кіловатт

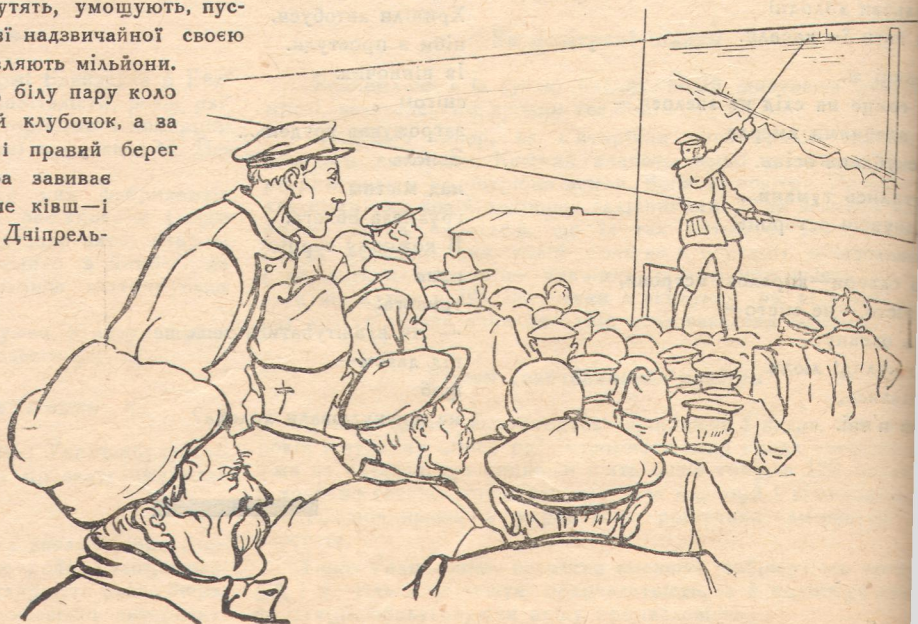
побудована за 10 місяців. Цементу потрібно 20.000 вагонів, потяг з такої кількості вагонів був би 80 кілометрів завдовжки.

Піску треба 40.000 вагонів. Бетонного залізо-бетонного муровання на гідро станції 220.000 кубометрів. Сила Дніпра, що й порогами до Дніпрельстану, дорівнює 1 м. к. сил. Кожна з 9-х турбін, потужністю 150.000 к. сил. Дніпрельстан замінить 150.000 к. сил. людей, що працюють безперервно. Шлюзи за рік зможуть пропустити 150 м. пудів вантажу. Зрошується 40.000 гектарів засушливої землі. Поруч будуватиметься про-

комбінат—група заводів вартістю в 60 млн. крб. С Дніпрельстан коштуватиме 200—210 млн. крб.

срабрика-кухня

Мабуть чи не простіше було б поглибити новий бут через шунок. Але для цього потрібна особлива

кість і краса в роботі. Та як же це можуть стовідерні казани перемогти маленький горішечок з борщем у руках якої небудь досвідченої господарки. Різні там галушки, пампушки та інші страви можуть вишикуються на перекір новому побутові, міцно цементують „сімейку“. Фабрика кухня чи там в Іваново-Вознесенську, чи на

Екскурсантська саранча рік-у-рік збілішується і вимагає вперто вимагає до себе уваги й допомоги. І це потрібно.

Треба завести якийсь то велетенський конвеєр і пропускати через Дніпрелестан екскурсантську масу так, щоб це не заважало роботі.

Сотні й тисячі людей вперто й законно бажають дотикнутися до того, що стає їм близьким і рідним. Треба лише більшої пляновості та організованості.

Фабрика кухня

Дніпрелестані однаково викликає глум обивателів. „Піди, піди погодуйсь, узнавсь як тебе від першої страви до другої погодують з годинку лекцією — заторохтить тобі не тільки в шлункові, а й в голові теж“.

Велике приміщення фабрики-кухні на Дніпрелестані вражає чистотою і якоюсь простою прибраністю. Світла й повітря досить, на стовпах гучномовці. Багато столів, всі накриті чистою, білою цератою. Між ними на платформі розвозять термоси. Все механізовано. Ця фабрика кухня пропускає більш за 7.000 робітників у день. Тут мало пахне спиртними напоями. Вартовий міліціонер, як тая нянька направляє випадкового відвідувача, що прийшов сюди „закусити“, до нового побуту крізь інші входи. На Дніпрелестані тисячі людей й мільйони коштів. Фабрика-кухня тут не тільки потрібна, але вона просто зрослася з цілим організмом будівництва. Від того, чи вдасться нагодувати тисячі людей, залежить успіх роботи сьогодні.

„Екскурсанти“

— Написали проклятуші „екскурсанти“. Так і повзуть, так і повзуть, — говорить, розпалюючи люльку вилічник біля станції Дніпрелестану. — Огепер тільки на осінь, наче полегшало, а це знову з Харкова 600 чоловіка...

А інженер — керівник відповідаючи на запитання про кількість екскурсантів „сказав трохи зажурено „сім тисяч чоловіка 1-го травня. Ніяких сил тобі немає, щоб обслуговувати їх“.

Довгою чорною гусінню повзуть до шлюзових споруджень. А там он на правім березі біля посадки на катер черга і далеко там біля фабрики-кухні, й біля управління головного інженера та ще й ще групи і всі хвилюються і всі кричать „крой“ своїх організаторів і місцевих керівників. Всі хотять бачити все за короткий час — все взнати, всюди побувати.

„Екскурсанти“

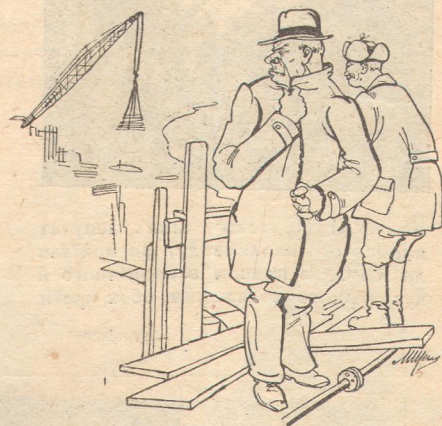
маловіри Дніпрелестан

А їх чимало цих маловірів. Вони всюди: в потязі, в трамваї, на зборах, в кіно. Всюди глумливий сміх — „хахи-хахи... умгу... так, — так... одначе, ну-ну, подивимось“...

А втім маловір і на Дніпрелестані довго ходить, зачіпляючись за прокладену трубу водогону, й каже — „хіба так будують?“ — Маловір і на Дніпрелестані шелоче сусідові, в

кому певний, що знайде резонатора своїм думкам: „хіба це електрифікація“.

Він тут особливо торкнеться позики індустріалізації тільки з іншого боку. Згадає тут прочитані рядки з будьякого журналу передреволюційного періоду про техніку в Америці та побудову гідро-станції в Канаді і скаже: „ні, далеко ще нам до Америки“.

Маловіри Дніпрелестану

Мій сусіда, харківський робітник-дезювель, про одного такого маловіра сказав „ех, заходити б його он тим ківшем механічним та в цемент на бичок, а втім ні“... — додав він тут же — „хай йому дідько, цемент розідастиме, проклятуший, — нехай вже так у повітрі розсмоктуватиметься“. І розсмоктуються деякі і зупиняються здивовані перед грандіозністю завдання і перед грандіозністю виконаного. Замовкають. Ховгаються, а деякі видужують від кількості хвороби — маловіря.

12-ті роковини ЖОВТНЯ В ШВЕЦІЇ

Мітинги Стокгольмі

Жовтнева демонстрація в Стокгольмі. На плакаті—напис „пролетаріату“. На трибуні промовець т. Каспер. Стокгольмські „Війна проти Радянського Союзу—є війна проти світового пролетаріату“. На поліції заарештували його тут же на мітингу.

Казуфімі Цуруоко — лівий депутат японського парламента, що приїхав до СРСР з пляном економічного й культурного зближення обох країн.

„Рус-фото“

На президентських виборах у Мексиці більшість голосів одержав Ортіс Руїс — нац. рев. парт.

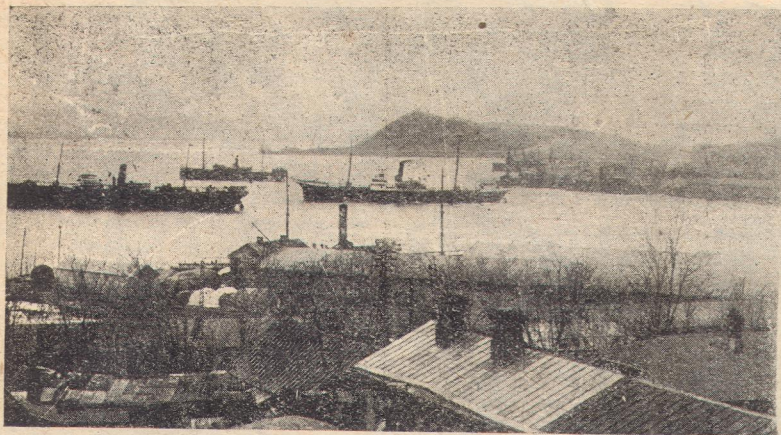
Голова англ. роб. партії Сюзана Лорене

НОВИЙ ЛАТВІЙСЬКИЙ ПОСОЛ В СРСР

У Москві в Кремлівському палаці, новий латвійський посол був гринятий Союзним Старостою М. Г. Калініном. На нашому фоті: Латвійський посол гр. Сескіс, голова ЦВК СРСР М. Г. Келінін і завнаркомаксправ М. М. Літвінов

„Рус-фото“

ВЛАДИВОСТОК

М. Гайдамака

Кручені, перекручені і так просто понівечені вулиці цього міста на березі Тихого океану. Півострів, що на ньому стоїть Владивосток—весь у сопках і кучугарах. Колись на півострів припливли рибалки - корейці та голди, пізніше японці.

Зараз на цім півострові живуть 84 національності. У самому Владивостоці біля 100 тисяч населення, причому 20 тисяч пересічно припадає на „проводящу публіку“.

Тиха бухта „Золотий ріг“ кишить пароплавами й шхунами. Японці хінці, голландці, німці, англійці, італійці, корейці, американці переплуталися між собою на кривих покручених вулицях міста. Не розбереш, яка тут національність переважає. Бувають дні, коли у Владивостоцьких портах стоїть до півсотні кораблів 20-30 прапорів. На вулиці особливо ввечері, коли в порту припиняється робота, ви почуєте найрізноманітніші мови.

Владивосток — це товарна база, місто перевантаження товарів на шляху світових материків — Азія-Америка-Європа. Всього на Далекому Сході ми маємо кілька портів: Миколаївський, Петропавловський на Камчатці, Олександрійський на острові Сахаліні — і низка дрібних (Радянська гавань, Де-Кастрі і інші). Але з них найбільший — Владивосток. До цього порта сходяться дві азіатські залізничні магістралі — одна так звана Амурська і друга Східно-Хінська.

Обидві ці залізниці йдуть вглиб азіатського материка на багатовеличезні кілометри. Щоб уявити краще вагу Владивостоку для цих залізниць, треба мати на увазі, що перша сполучається через кілька доріг з Європою, друга пересікає всю Манчжурію, обидві сполучаються на радянській території біля невеличкого Приморського міста Нікольськ-Усурійського. З цього міста вони йдуть разом до порта.

Єдиний вихід з північної Манчжурії в світ це порт, що одгороджено його радянським кордоном. Важливість цього порта доведуть числа. 1913 року з цієї країни до інших держав через ст. Пограничну та Нікольськ-Усурійське Владивосток перевантажив 370 317 тон, в 1927-28 році транзит дорівнює 1547895 тон, тобто збільшився в чотири рази. До Манчжурії з інших держав ввезено в 13 році 51642 тони, в 1927-28 році 80458 тон, тобто в півтора рази більше. Треба ще додати, що з Харбіну через Владивосток ідуть переважно боби, збіжжя, різні масла, до Манчжурії ввозяться переважно фільдеперсові панчохи, пудра „Коті“ й т. п.

За 27-28 рік перебуло в Владивосток-Порту 561 пароплавів, з тонажем 1.168.860 т.

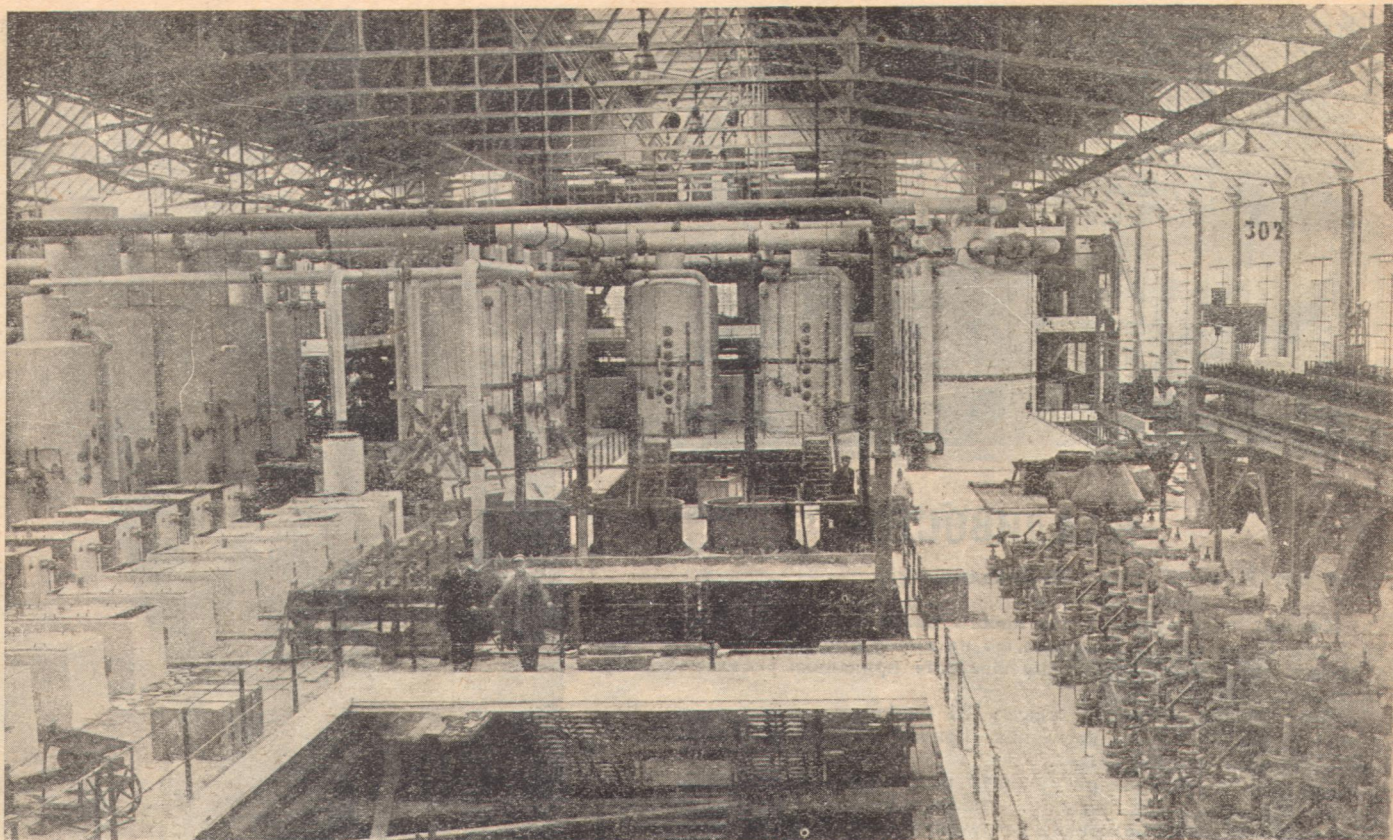
Останні події на Хінсько-Східній залізниці дуже загострили економічне становище північної Манчжурії: залізницю замкнено з обох кінців радянськими кордонами і ця залізниця стала тепер звичайніsenською залізничною колією для перевозки дачників та їхніх родин.

Владивостоцький газетяр продає місцеву газету „Красное знамя“ та інші. Зверху, ліворуч — вигляд Владивостоку з сопки. На передньому — пляні склади радторгфльоти. Далі — пароплави в доці „Дальзаводу“. Біліє бухта „Золотий ріг“

Агент Дальрибтресту дивиться на краба — чи годиться купувати улов від рибалок-корейців. Краб такий важить іноді до півпуда

Цукроварня ім. т. Сталіна. Дифузійний та випарний цех

ЩЕ КРОК НА ШЛЯХУ ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Якщо ви хочете наочно побачити, як п'ятирічка, діючи поступово змінює вигляд землі та, насаджуючи нові фабрики та заводи, індустріалізує країну й, зокрема сільське господарство—негайно сідайте на літака і летіть прямісінько на Роменщину.

Тут є на що подивитися та дивуючися розвести руками.

Поблизу станції Пески, де ще торік був забур'янений степ, що на ньому паслась худоба, протягом першого року п'ятирічки зросло цілком нове цукрове селище.

Ще майже за 10 верстов бачимо згори свіжі цегельні димарі та ціле море скла, що виликує на сонці та переливається ніби радуга.

Це дах нової цукроварні, що її робітники назвали іменем тов. Сталіна.

Їх будували нечуваним, справжнім американським темпом. Проектуючи торік завод намічали закінчити його улітку 1930 року а справді... вже на початку Жовтня його врочисто пустили і тепер він вже частково працює.

Цукроварню закінчили будувати на рік перше, ніж передбачалося. Та ще й заощадили проти кошториса щось біля 1-го мільйона крб.

Сталінська цукроварня—це своєрідна перлина.

Вона даватиме біля 20 вагонів цукру на добу.

Нагадаймо, що за старих часів, коли панували Кеніги, Бродські та Харитоненки, найміцніші цукроварні виробляли тільки 9 вагонів цукру на добу.

Отже ми вже далеко випередили «власних», так би мовити, капіталістів. Ось-ось наздогонимо на цій ділянці також капіталістів найрозвиненіших країн Європи та Америки.

Це не похвальба!

Досить зазначити, що нова цукроварня—за своєю потужністю—третя в цілому світі.

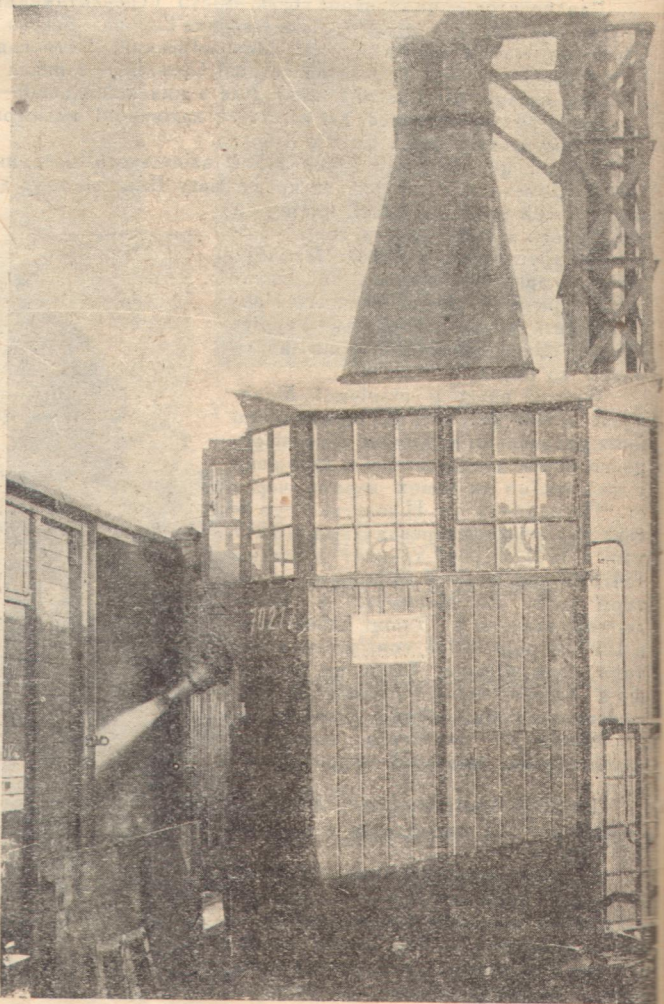
Чи не маємо ми права пишатися нею?

* * *

А ось і сама цукроварня...

Найбільша цінність її в тому, що вона цілком механізована.

Буряк, паливо, вапна і нарешті готовий фабрикат—все, що на більшості заводів Союзу подається та вантажиться звичайнісінькими тачками за допомогою робітничих рук—тут пересувається виключно машинами.

Машина Ельфа струмінням води розвантажує вагон буряку

Устатковано спеціальні апарати Ельфа, що протягом 5 хвилин мідним струмінням води розвантажують вагон буряку, водночас промивають його й подають каналом в так звані бурякові ями.

Після того, як звільнений від землі буряк пройшов мойку — конвеєр передає його до різки, звідси до казанів (дифузорів) де сировина вариться...

Щоб зашивати лантухи з фабрикатом, привезли з закордону також спеціальні машини.

Отож цукор тут виробляють майже без дотику руки людської.

* * *

Коли пускали цукроварню — то це було справжнє свято для цілого району. Це цілком зрозуміло!

Вона бо є міцний споживач сировини, що її виробляє сільське господарство.

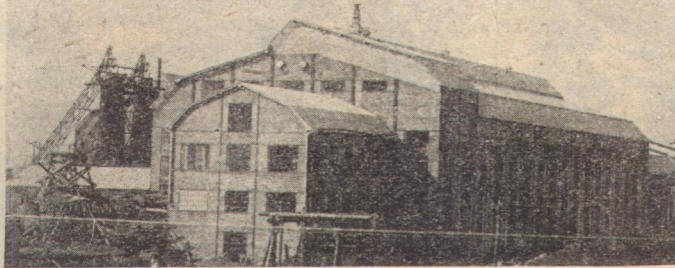
Розрахунок тут дуже нескладний: щоб годувати новий

ведетень протягом сезону — 130 днів — сировиною треба майже 15 мільйонів пудів буряку на рік. А щоб дати таку кількість сировини треба засівати що найменше 15 тисяч гектарів бурякових плантацій.

Які величезні перспективи відкриваються для тисяч бідняцько-середняцьких господарств навкруги? Зайві робітничі руки одержать роботу на плантаціях; селяне, засіваючи буряк, щорік матимуть 2 міл. крб. додаткового прибутку. Дотогож цукроварня сприятиме піднесенню на вищий технічний щабель сільського господарства району.

А коли ще тут утворять і тракторну станцію на 10 тракторів, то вона за допомогою цукровиків зламає застріле трипілля та створить сприятливі умови для колективізації бідняцьких та середняцьких господарств, що сіють буряк.

К. Цукерник

Зовнішній вигляд цукроварні ім. т. Сталіна

РАДЯНСЬКІ ВОГНЕГАСНИКИ В ДІЇ

Ми якось звикли вважати, що „за кордоном, мовляв, все краще за наше“. Можна навести безліч прикладів, коли окремі господарники, нехтуючи нашими радянськими винаходами, намагаються купувати тільки „закордонне“, хоча іноді це „закордонне“ значно гірше за наше. Звичайно, чимало цінної валюти витрачається на ці господарницькі примхи.

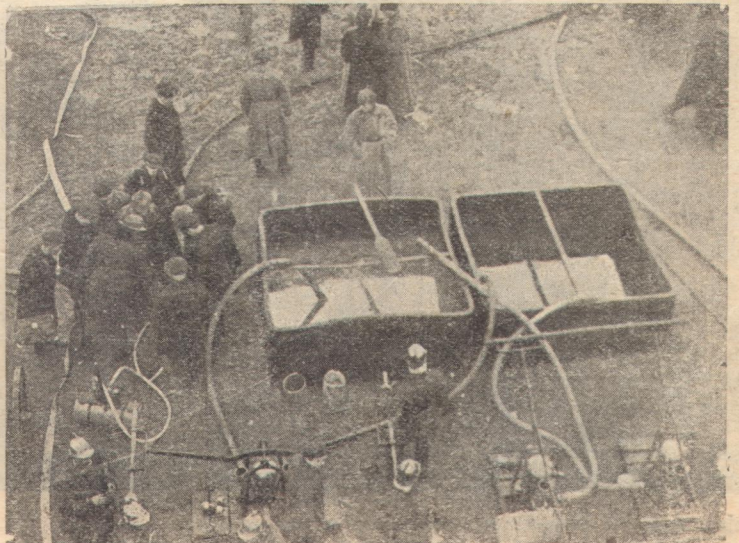
Випробування спеціальних піно-генераторів радянської конструкції для ліквідації пожеж дали блискучі наслідки, що з ними навряд чи можуть зрівнятись закордонні вогнегасники. Випробування робили в такий спосіб: велике озеро нафти в 450 кв. метрів перетворили в суцільний вогонь. Радянські вогнегасники мали показати, чи можуть вони впровадитися з терміновою ліквідацією такої великої пожежі.

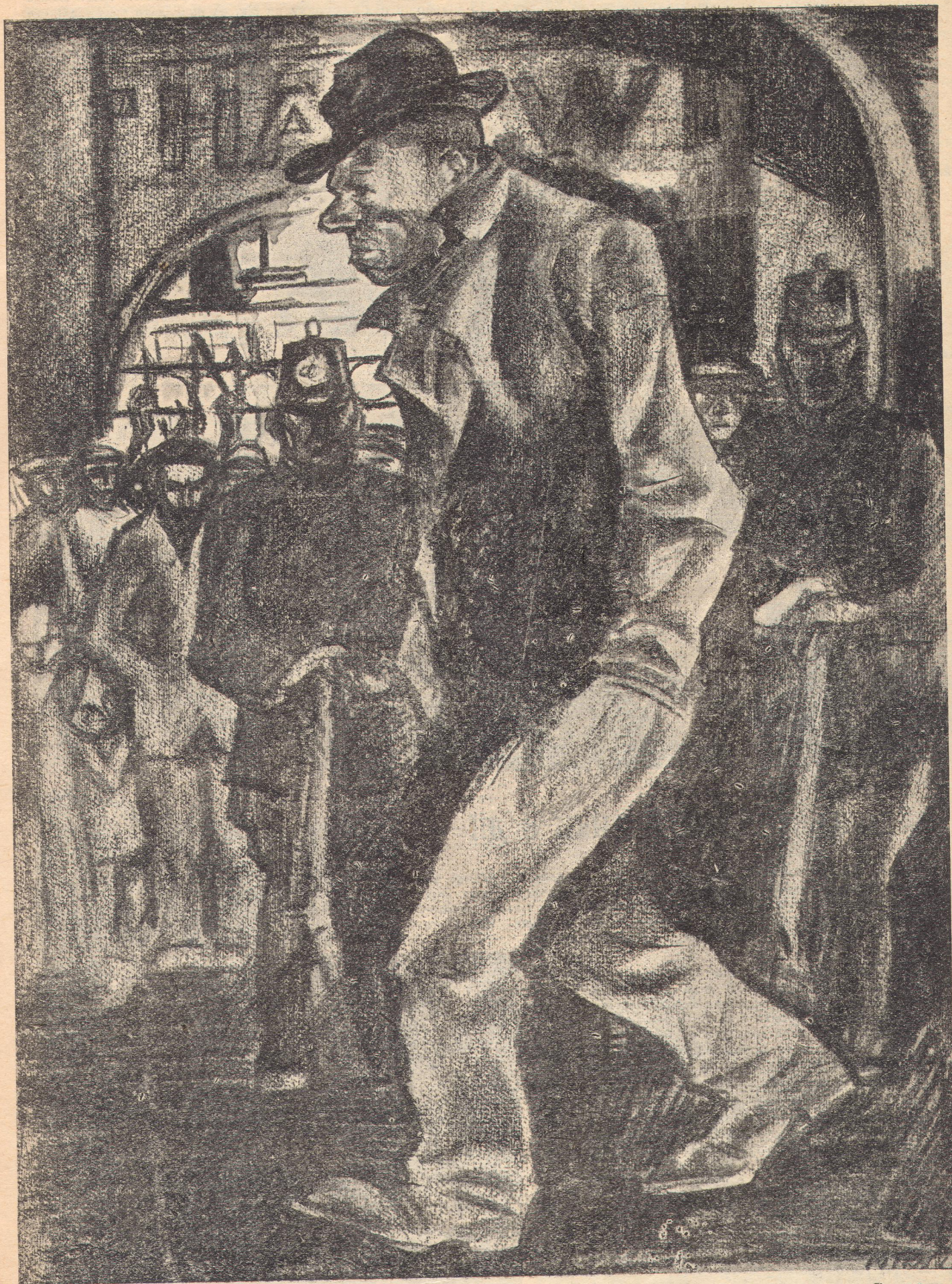
Через п'ять хвилин після того, як на боротьбу з вогняним озером виступили піно-генератори, пожежу було зліквідовано. Вогняне озеро знов перетворилося в нафтове, ніби пожежі і не було. Це випробування з такими наслідками провадилося на терені випробувальної станції Ярославського нафтового складу.

За визнанням начальника пожежної охорони Нафтового синдикату, блискучі наслідки випробування радянських вогнегасників цілком забезпечують безпечність зберігання нафти в резервуарах.

Піно-генератори вказаної вище конструкції вироблюються на заводах Авто-треста.

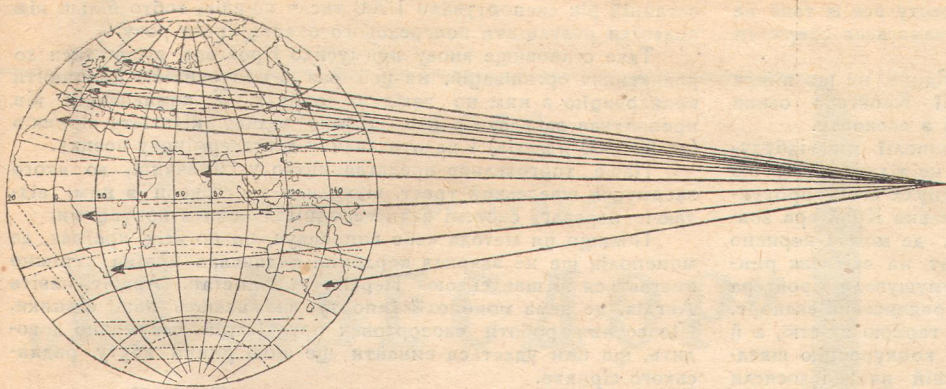
На малюнках ми подаємо окремі моменти роботи цих вогнегасників.

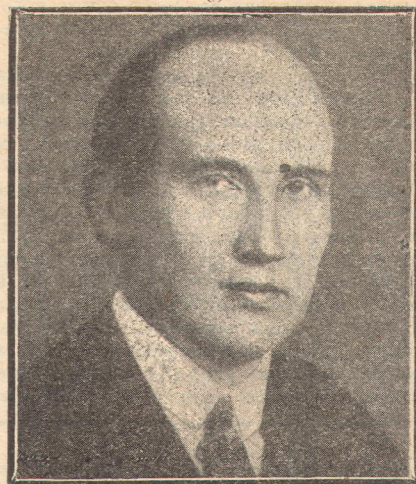

Мал. худ. Ю. Ганфа

Страйбрекер

НОВИЙ САМОЦВІТ У КОРОНІ СІРНИКОВОГО КОРОЛЯ

Сірниковий король Івар Кройгер

В Німеччині зараз є два пекучих питання: скандал у Берлінському магістраті з приводу шахрайства фірми Складек, що коштувало міському бюджетові 12 мільйонів марок і запровадження шведської монополії на сірники, що коштуватиме німецькому пролетаріатові й селянству значно більшу суму.

За позику в 250 мільйонів крб. німецький уряд надав шведській сірниковій компанії повну монополію на виробництво, довіз і вивіз сірників з Німеччини терміном в 32 до 50 років.

Фактично дві третини сірnikової промисловості Німеччини вже належали шведському трестові, що підкорив собі решту німецьких фабрикантів і диктував їм свої умови. Але таке становище не могло задовольнити його, бо розвиток радянського експорту зводив на нівець всі успіхи тресту.

Наші сірники не тільки гарні, а й дешеві. Огже, наявність їх на німецькому ринку не давала трестівським орударям можливості підвищувати ціни на свої вироби й підтримувати на звичному рівні прибутки. А про розмір їм можна гадати хоча б з того, що вже другий рік шведський трест виплачує своїм акціонерам по інших країнах 18—25% дивіденду. Позика, що їй дається Німеччині, приносить лише 6%, але компанія Кройгера мало цікавиться цим

прибутком. Підвищення ціни на сірники й монополієне становище на німецькому ринку з лихвою компенсує недобір на позиції.

Система — монополія в обмін на позику — не вперше фігурує в практиці шведської компанії. В такий спосіб вона захопила ринки в низці країн — від північно-американського Еквадору й Гватемали до південно-американських держав. Майже всю центральну Європу вкрито заборонною системою монополій, що охороняють фінансові інтереси шведських капіталістів.

Та не тільки їх одних. Найцікавіше в організації шведського сірnikового треста в те, що він притягнув докола інтересів американських

і англійських капіталістів і в добрій згоді з ними панує мало не над усім світом.

Шведську компанію було засновано в 1917 році, до неї увійшла вся шведська сірnikова промисловість. Скільки підчас імперіалістичної війни й розриву міжнародних стосунків інтернаціональна торгівля значно скоротилася й давні зв'язки було розірвано, сірnikова промисловість по окремих країнах значно зросла й багато ринків, куди раніш йшла продукція шведських підприємств, можна було вважати для них за втрачені.

У східній і південній Європі з'явилася сила нових держав і державочок, що захистили себе мурами високих митних тарифів.

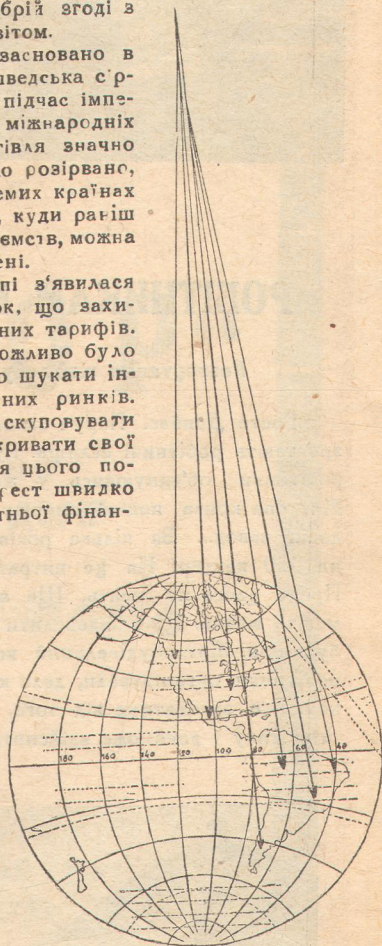
За таких обставин вже неможливо було експортувати сірники, треба було шукати інших шляхів зловитися чужоземних ринків. Треба було вивозити капітал, скуповувати національні підприємства й відкривати свої філіали по чужих країнах. Для цього потрібні були гроші і шведський трест швидко знайшов їх за допомогою могутньої фінансової компанії Кройгера і Тола, головний власник якої — Івар Кройгер є тепер справжній сірnikовий король.

Замість того, щоб воювати з міцною американською групою Рокфелера, Кройгер порозумівся з нею й заснував інтернаціональну сірnikову корпорацію з капіталом в 55 мільйонів карбованців. Незабаром було організовано аналогічну британську корпорацію і таким чином утворилося велетенське міжнародне об'єднання, що мало забезпечені позиції не тільки в Сполучених Штатах і Великобританії, але й по державах Південної Америки і азійських колоніях.

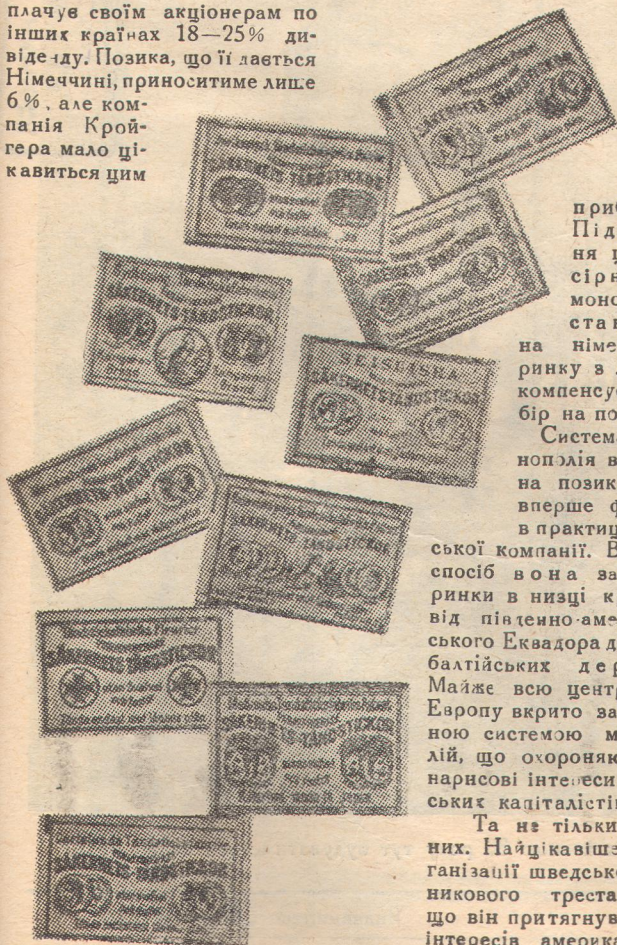
Закріпивши плацдарм своєї транснаціональної сірnikової корпорації, Кройгера компанія, опочала переможний похід по всіх п'яти частинах світу. Скуповуючи акції національних підприємств, засновуючи дочірні компанії, одержуючи монополії шведський трест простягає свої дотикальця до найвіддаленіших кутків земної кулі: він бере істотну участь у сірnikовій промисловості на Філіппінських островах і в Чилі, в Австралії й Південній Африці.

Лише одна шоста частина земного суходолу все ще залишається неприступною для Кройгерової компанії — це Радянський Союз.

Спершу він зацікавив сірnikового короля неосяжним внутрішнім ринком і велетенськими запасами осики, що соломка за неї править за основну сировину в сірnikовому виробництві. Упевнений, що радянська влада власними силами не спроможеться відбудувати промисловість, Кройгер ще за перших років Неп'у звернувся до нас з пропозицією на певних умовах передати йому монополію на виробництво і збут сірників у СРСР.

Стрілками позначено опірні пункти інтернаціональної сірnikової корпорації

Одержавши відмову керівник шведського тресту все ж таки не кинув свої думки й за кілька часу знову намагався одержати монополію в Радянському Союзі.

Але його й удруге спіткала відмова. Єдине, на що пішли наші організації—це постачання компанії Кройгера осики в порядку звичайних закордонних операцій з експорту.

Відмовивши шведському трестові в монополії ми відбудували свою сірниково-промисловість самі й не тільки повнотою забезпечили внутрішній попит, але й просунули свою продукцію за кордон. Тоді Радянський Союз зацікавив Кройгера зовсім з іншого боку, тобто не як країна, де можна корисно вкласти капітали, а як серйозний конкурент на світових ринках. Одним з важливих чинників, що примушували Кройгера удаватися до системи монополій, був саме радянський експорт, бо наші сірники визначаються не тільки гарною якістю, а й дешевою ціною. Не зважаючи на скажену конкуренцію шведського треста ми рік-у-рік поширювали свій вивіз і досягли в цьому великих успіхів навіть у Західній Європі, куди за

останній рік експортували 1.200 тисяч ящиків, тобто більш ніж подвоїли результати попереднього операційного року.

Таке становище знову примусило Кройгера звернутися до радянських організацій, на цей раз з пропозицією припинити конкуренцію з ним по західних ринках. У компенсацію він пропонував закупати в нас щороку велику кількість сірників (до 600.000 ящиків) і надати значну довготермінову позику.

Наше торговельне представництво у Німеччині, до якого звернувся шведський трест, відхилило переговори з ним, віддаючи перевагу системі безпосередніх зносин з покупцями.

Покищо ця метода себе виправдує, бо по всіх країнах, де монополія ще не закрила кордонів, радянська країна успішно змагається зі шведською. Персія, Афганістан, Арабія, навіть Англія, де нема монополії імпорту, споживають наші сірники. Піднесення роботи експортних організацій безумовно доводить, що нам удасться винайти ще нові ринки збуту радянського сірника.

Павло Кельвер

Робітниче житлобудівництво в Донбасі. Нові будинки. Верхній Донбас

РОБІТНИКАМ НОВІ ЖИТЛА

Розгортання житлобудівництва в Донбасі

Росте Донбас. Поруч заводів-велетнів, шахт та рудень зростають робітничі селища. Будує держава, будують і самі робітники об'єднуючись у житлобудівельні кооперативи. Житлова криза поволі зменшується. Ось взяти б хоча содовий завод... За кілька років тут побудували 53 будинки на 150 квартир. На це витратили близько 700 тис. карб. Проте цього не досить. Ще в чимало пролетарів, що не мають житла. Щоб задоволити їх, треба поставити 30 нових будинків. Житлобудівельний кооператив на це будівництво робітники організували, дали кошти. Тепер слово за ЦКБанком. Все залежатиме від того, як він підтримає робітничу ініціативу і допоможе здійснити її.

м. Верхній Донбас. Вивозять церковне майно, бо за волею трудящих весною 30 року тут будуватиметься палац праці

92063
БІЛІСТЕКА К.Д.У.
№. № 19048
НАУКОВА

У.С.Р.Р.—В.Р.Н.Г.

УКРМАШСТРОЙТРЕСТ

„ПОДВЕСДОР“

БЮРО ПО ПОСТРОЙКЕ ПОДВЕСНЫХ
КАНАТНЫХ ДОРОГ

ГОР. ХАРЬКОВ, ПЛЕХАНОВСКАЯ
УЛ., № 66. ТЕЛЕГРАФНЫЙ АДРЕС

„ПОДВЕСДОР“

ТЕЛЕФОН № 83-89.

ТЕК. СЧЕТ В ГОСБАНКЕ № 1977.

„ВИСДОР“

БЮРО БУДУВАННЯ
ВИСНИХ КОДІЛЬНИХ ДОРОГ

СПЕЦІАЛЬНОСТІ ВИСНІ КОДІЛЬНІ ДОРОГИ

ВИСНІ ТВЕРДІ КОЛІ

КАБЛЕВІ ЗВОДИ

ВИВІЗ КОДІЛЬНИЙ

УСТАТКУВАННЯ

СКЛАДІВ І БУДИНКІВ

ТРАНСПОРТЕРИ

МОСТОВІ ЗВОДИ

ПОДВЕСНЫЕ КАНАТНЫЕ ДОРОГИ, ПОДВЕСНЫЕ
ЖЕСТКИЕ ПУТИ, КАБЕЛЬНЫЕ КРАНЫ, ОТКАТКИ,
ОБОРУДОВАНИЕ СКЛАДОВ И ЗДАНИЙ, ТРАНСПОРТЕРЫ, МОСТОВЫЕ КРАНЫ.

Ціна 15 коп.

INDUSTRIAKTIEBOLAGET // ALFTHAN //
HELSINGFORS

КОНЦЕССИОННАЯ ФАБРИКА

БУМАГА
ПАРАФИНОВАЯ

ИЗГОТОВЛЕННАЯ НА
ПИЩЕВОМ РАФИНИ-
РОВАННОМ АМЕРИ-
КАНСКОМ ПАРАФИНЕ,

КОПИРОВАЛЬНАЯ

ДЛЯ ПИШУЩИХ МА-
ШИН И КАРАНДАША,

«ДЕФИНИТИВ»

ДЛЯ КОПИРУЮЩЕГО,

ФРУКТОВАЯ

ПРЕДОХРАНЯЕТ ОТ
ПОРЧИ И ГНИЕНИЯ,

МАИСОВАЯ

МЕТАЛЛИЧ. ПРЕД-
МЕТЫ ОТ РЖАВЧИНЫ,

ВОСКОВАЯ,

ШЕЛКОВАЯ,

КРЕПОВАЯ

И ДРУГИЕ
СПЕЦИАЛЬНЫЕ

БУМАГИ

Е

Л Е Н И Н Г Р А Д

ГЛУХООЗЕРСКАЯ УЛ. 10 ; ТЕЛ. 114-37, 194-43, 21-38, 41-37.

V.N. Karazin Kharkiv National University

00637643

3